

Anyakönyvi igazgatás

A jegyző megbízásából az anyakönyvvezetők munkáját koordináló anyakönyvvezető: **Kokas Katalin**

Anyakönyvvezetők: **Fekete Barnabás**
Kokas Katalin
Kuti Henriett Margit
Szombathyné dr. Kézi Aranka

Balatonvilágos Község Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában 1961. március 1-től vezetnek anyakönyvi nyilvántartást (a jelenlegi közigazgatási területen ennél korábban történt anyakönyvi eseményeket 1895. október 1-től 1961. február 28-ig Balatonfőkajár községben tartják nyilván).

Az anyakönyvi nyilvántartás **hatósági nyilvántartás**. Szabályait az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló, többször módosított 1982. évi 17. számú törvényerejű rendelet, valamint ennek végrehajtására kiadott 6/2003. (III. 7.) BM rendelet tartalmazza.

Az anyakönyvi nyilvántartásból **kiállított okirat k ö z o k i r a t**, a benne foglalt adatokat - az ellenkező bizonyításáig - mindenki köteles elfogadni.

Anyakönyvi kivonat személyesen és írásban is kérhető.

Személyes jelenlét esetében a kérelmezőnek hitelt érdemlően igazolnia kell személyazonosságát (érvényes személyi igazolvány, érvényes útlevél, 2001. január 1. után kiállított vezetői engedély, a rendőrségen felvett jegyzőkönyv ellopott vagy elvesztett okmányról). Ha a kérelmező nem saját részére kéri a kivonatot és nem közeli hozzátartozó (felmenő, leszármazó, testvér, házastárs), két tanúval hitelesített írásbeli meghatalmazás is szükséges.

Levélben történő megkeresés esetében a megkeresésnek tartalmaznia kell a kérelmező adatait, a felhasználás célját, és a kérelmező saját kezű aláírását. Ha nem saját anyakönyvi bejegyzéséről kéri a kivonat kiállítását, az érintett személyi adatai, valamint amennyiben nem közeli hozzátartozó a kérelmező (felmenő, leszármazó, testvér, házastárs), két tanúval hitelesített írásbeli meghatalmazás megküldése is szükséges.

Házasságkötés

A házasságkötés személyes jog, ezért a házasságkötési szándékot mindkét fél jelenlétében **személyesen kell bejelenteni**. Az anyakönyvvezető a házassági eljárás során az alábbiakat vizsgálja:

- személyazonosságot
- állampolgárságot (az állampolgárság meghatározza az ember személyi állapotát: magyar állampolgárra magyar hatósági eljárásban a magyar szabályok vonatkoznak)
- cselekvőképességet
- a családjogi törvényben meghatározott rokonságot
- a házasulók családi állapotát.

Ennek megfelelően a házasságkötési szándékot a következő módon lehet bejelenteni:

1. a házasulók **személyes megjelenésével**
2. a házasulók **érvényes igazolványával** - személyazonosító igazolvánnyal és lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal, Magyarországon lakó magyar állampolgár bejelentheti érvényes magyar útlevéllel és lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal- (a 2001. január 1-től kiállított vezetői engedély csupán

személyazonosságot igazol, magyar állampolgárságot nem, ezért a házasságkötés bejelentésénél azt nem lehet elfogadni)

3. a házasulók egy éven belül kiállított **születési anyakönyvi kivonatával**
4. elvált, özvegy családi állapotát igazoló anyakönyvi okirattal, vagy jogerős **bontóperes ítélet bemutatásával** (nőtlen, hajadon családi állapot esetén nem kérünk külön igazolást, mert ezt a két családi állapotot ellenőrizni lehet a központi nyilvántartás adatbázisában. A házasságkötések előtt az anyakönyvvezetők az adatbázisban minden házasuló családi állapotát ellenőrzik.)

A házasságkötési **szándék bejelentését jegyzőkönyvbe** kell foglalni.

A jegyzőkönyv a kiállítástól számított hat hónapig érvényes, ebből következik, hogy a házasságkötési szándékot hat hónappal korábban be lehet jelenteni.

A házasságról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. tv. (a továbbiakban Csjt.) 3. § (2) bekezdése a jegyzőkönyv felvételétől számított **30 napos kötelező várakozási időt** ír elő. A 31. nap és a hat hónap lejártá közötti időszakban kell olyan időpontot találni, amit a hivatal is tud biztosítani, és a házasulóknak is megfelel. A 30 napos várakozási idő alól indokolt esetben **felmentést** adhat a jegyző, az erre irányuló kérelemben a felmentés indokát hitelt érdemlően kell igazolni. A felmentés iránti kérelmet írásban kell benyújtani, és mindkét házasulónak alá kell írnia. Az eljárás illetékköteles, a 2.200.- Forint eljárási illetéket illetékbélyegben kell leróni a beadványon. Közeli halállal fenyegető állapot esetén el kell tekinteni a 30 napos kötelező várakozási idő meglététől, ilyen esetben tájékoztatásért keresse az anyakönyvvezetőt.

Gyakran előfordul, hogy **külföldi állampolgár Magyarországon kíván házasságot kötni**, ilyenkor feltétlenül keresse az anyakönyvvezetőt, aki a konkrét eset körülményeire figyelemmel személyre szólóan ad tájékoztatást.

Általánosságban elmondható, hogy a külföldi házasulónak igazolnia kell, hogy személyes joga szerint a Magyarországon tervezett házasságkötésének törvényi akadálya nincs. Ezt az igazolást a magyar jog tanúsítványnak nevezi. A tanúsítványt hatóság állítja ki. Ezzel kapcsolatos információért a külföldi házasuló forduljon saját hazájában a helyhatósághoz, ennek hiányában hazája külképviseletének konzulátusához. Ezen túl születési anyakönyvi okirattal igazolnia kell az anyakönyvi bejegyzéshez szükséges adatait, valamint családi állapotát. Minden idegennyelvű okiratot, igazolást hiteles magyar fordítással kell benyújtani. Hiteles magyar fordítást készít az Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda (a továbbiakban OFFI, Budapest VI. Bajza u. 52.), valamint külföldön a magyar külképviselet konzulátusa.

Miután a nemzetközi szerződések az okiratok különböző hitelesítését is megkívánhatják (diplomáciai felülhitelesítés, Apostille, stb.), külföldi állampolgárral kötendő házasság esetén további eljárásokra is szükség lehet.

Amennyiben a külföldi házasuló nem ért, nem beszél magyarul, a házasságkötési eljárás minden fázisában **tolmácsra** van szükség. A házasságkötés személyes jog, ezért a tolmácsot a házasulóknak kell biztosítaniuk. Tolmács nem lehet a házasuló maga, vagy a házasuló egyenes ági rokona. A tolmácsnak nem a tolmács mivoltát kell igazolnia, hanem személyazonosságát.

Külföldi házasuló esetén - miután az általa benyújtott **igazolásokat a Közép-dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatalának anyakönyvi felügyelőjéhez fel kell terjeszteni** - az anyakönyvi hivatal nem tudja biztosítani a 31. napon történő házasságkötést, **időpontot csak az iratok visszaérkezése után lehet megjelölni.**

Gyakran előfordul, hogy a külföldi házasuló magyar állampolgársága vélelmezhető, ebben az esetben az anyakönyvvezető hivatalból vizsgálja, hogy fennáll-e a magyar állampolgárság. Az eljárásról külön kérjen tájékoztatást.

Amennyiben az előző házasságot külföldi bíróság bontotta fel és azt Magyarországon még nem ismertették el, feltétlenül kérjen tájékoztatást. A külföldi bontóper feljegyeztetése több eljárási cselekményt von maga után, hosszabb időt kíván.

Aki **külföldön kíván házasságot kötni** és az adott állam anyakönyvvezetője tanúsítvány bemutatását kéri a házasságkötéshez, keresse meg **Kokas Katalin** anyakönyvvezetőt, aki tájékoztatást ad a tanúsítvány kiállításának feltételeiről.

A Csjt. 2.§ (3) bekezdése előírja azt is, hogy a **házasságkötés az erre a célra kialakított hivatali helyiségben történik** a közreműködő anyakönyvvezető és két tanú jelenlétében. A házasságkötés nyilvános, ettől a házasulók kérésére el lehet térni. Az eljárás illetékmentes.

A házasságkötési szándék bejelentése az anyakönyvvezetőnél történik.

Külföldön történt anyakönyvi események magyarországi anyakönyvezése

A hatályos szabályozás szerint **magyar állampolgárral külföldön történt anyakönyvi eseményt (születést, házasságkötést, házasság felbontást, halálesetet) Magyarországon anyakönyveztetni kell.** Ez azért szükséges, mert magyar anyakönyvi okirat nélkül nem tud személyazonosító igazolványt, útlevelet váltani, esetlegesen nem tud igénybe venni olyan szolgáltatásokat, melyek, mint magyar állampolgárt megilletik.

(Példaként említhetjük azt a gyakori esetet, amikor valakinek ellopják a személyi igazolványát, vagy lejár és nem tud újat igényelni, mert a történelmi Magyarország területén született, jelenleg Magyarországon anyakönyvi bejegyzése nincs, így okirathoz sem tud hozzájutni. Ezért be kell szereznie az anyakönyvi okiratot - feltéve, hogy az nincs a birtokában -, majd el kell látnia hiteles magyar fordítással /OFFI/, ezután fel kell keresnie a lakóhelye szerinti anyakönyvvezetőt, aki jegyzőkönyvet vesz fel a kérelméről, melyet továbbít az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Állampolgársági Igazgatóságának Hazai Anyakönyvi Osztályára (Budapest XI. Budafoki út 60), itt jegyzik be az anyakönyvi eseményt, és levélben továbbítják a kérelmező részére a magyar anyakönyvi okiratot. Ez az eljárás akár egy évig is eltarthat.

A magyarországi anyakönyvezésnél minden esetben hitelt érdemlően **igazolni kell** az érintett személy fennálló **magyar állampolgárságát** (érvényes személyazonosító igazolvány, érvényes magyar útlevél, illetve ezek hiányában egy évnél nem régebben kiállított állampolgársági bizonyítvány). A magyarországi anyakönyvezést az érintett a lakóhelye szerinti polgármesteri hivatal anyakönyvvezetőjénél, külföldön élő magyar állampolgár a magyar külképviselet konzulátusán kérheti.

A nemzetközi szerződések az okiratok különböző hitelesítését is megkívánhatják (diplomáciai felülhitelesítés, Apostille, stb.), ezért feltétlenül kérjen személyre szóló tájékoztatást az eljárás megindítása előtt az anyakönyvvezetőtől, vagy a magyar külképviselet konzulátusától.

a.) Születés magyarországi anyakönyvezése

Nagykorú személy maga, vagy meghatalmazottja útján kérheti. 18 év alatti gyermek esetében törvényes képviselője/szülője, vagy annak meghatalmazottja jár el.

Az anyakönyvezéshez **szükséges:**

1. **a külföldi anyakönyvi okirat** (vagy annak hiteles másolata) hiteles magyar fordítással (OFFI),
2. **a szülő(k) 300 napon belül kiállított házassági anyakönyvi kivonata,**
3. **a szülő(k) magyar állampolgárságának hitelt érdemlő igazolása** (kiskorú, illetve korlátozottan cselekvőképes gyermek esetében),
4. nagykorú kérelmező **magyar állampolgárságának igazolása.**

Amennyiben a szülők a házasságban saját nevüket viselik, és a gyermek első gyermek, valamint a szülők házassági anyakönyvi kivonata nem tartalmazza a születendő gyermekek családi nevét, úgy minkét szülő nyilatkozata szükséges a családi név meghatározásához. A nyilatkozatot anyakönyvvezető, gyámhivatal, gyámhatóság vagy közjegyző előtt lehet megtenni.

Az eljárás részleteiről, illetve házasságon kívül született gyermek anyakönyvezéséről az anyakönyvvezető ad tájékoztatást.

b.) Házasságkötés magyarországi anyakönyvezése

Az eljárást az érintett maga kezdeményezheti, vagy meghatalmazottja útján járhat el.

Az anyakönyvezéshez **szükséges** (amennyiben a házastársak mindketten magyar állampolgárok):

- **mindkét házastárs magyar állampolgárságának hitelt érdemlő igazolása** (érvényes személyazonosító igazolvány, érvényes magyar útlevel, egy évnél nem régebben kiállított állampolgársági bizonyítvány),
- **mindkettőjük születési anyakönyvi kivonata,**
- **a házasságot megelőző özvegy, elvált családi állapot esetén az előző házasság záradékolt házassági anyakönyvi kivonata,**
- **a külföldi házassági okirat** (vagy annak hitelesített másolata) **hiteles magyar fordítással** (OFFI).

Amennyiben a külföldi okirat nem tartalmazza a házastársak házasságban viselt nevét, a házastársaknak személyesen meg kell jelenniük és nyilatkozniuk erről.

Ha a házastársak a házasságban saját nevüket viselik, javasolt mindkét házastárs megjelenése, hogy a születendő gyermekeik családi nevére nyilatkozni tudjanak.

Külföldi házastársnak nem kell igazolnia a házasságkötés előtti családi állapotát, nem kell bemutatnia a születési anyakönyvi kivonatát, erre vonatkozóan elég a kérelmező nyilatkozata.

Ha a **külföldi házastárs magyar állampolgársága vélelmezhető,** az anyakönyvvezető köteles vizsgálni a magyar állampolgárság fennállását. Ennek megléte esetén érvénybe lépnek a magyar állampolgárokra vonatkozó szabályok és az esetleges előző házasságok sorozatát kell Magyarországon anyakönyveztetni, ehhez kapcsolódóan több eljárási cselekményt kell végezni.

c.) **Haláleset magyarországi anyakönyvezése**

Az eljárást a hozzátartozó (házastárs, gyermek) kezdeményezi, de eljárhat meghatalmazottja is.

Az anyakönyvezéshez **szükséges:**

- **az elhalt magyar állampolgárságának hitelt érdemlő igazolása** (érvényes személyi igazolvány, érvényes személyazonosító igazolvány, érvényes magyar útlevel, egy évnél nem régebben kiállított állampolgársági bizonyítvány),
- **a külföldi halotti anyakönyvi okirat** (vagy ennek hiteles másolata) hiteles magyar fordítással (OFFI),
- **az elhalt születési anyakönyvi kivonata,**
- **házas családi állapot esetén a házassági anyakönyvi kivonata,**
- **az elhalt özvegy, vagy elvált családi állapotát igazoló záradékolt házassági anyakönyvi kivonat.**

Az elhalt érvényes személyazonosító igazolványát, érvényes magyar útlevelét, 2001. január 1. után kiállított vezetői engedélyét az anyakönyvvezetőnek be kell vonnia. Kérelemre érvénytelenítés után a hozzátartozónak vissza kell adni.

Újszülöttek anyakönyvezése

A gyermek születésének anyakönyvezéséhez **szükséges:**

- a kórház által kiállított **jegyzőkönyv,**
- **az anya érvényes személyi igazolványa,** 2001. január 1-óta megváltozott lakcím esetén lakcímkártyája. (külföldi állampolgár esetében érvényes útlevelének bemutatása/csatolása szükséges, amennyiben nem rendelkezik bevándorolt, letelepedett státusszal),
- **a szülők 300 napon belül kiállított házassági anyakönyvi kivonata.** [A külföldi állampolgárságú szülők külföldön kötött házassága esetében hiteles fordításban kell a házassági anyakönyvi kivonatot bemutatni (OFFI).],

- házasságon kívül született gyermek esetében a szülők által tett **teljes hatályú apai elismerő nyilatkozata**.

Ha a szülők a házasságban saját nevüket viselik, és a házasságkötés alkalmával nem nyilatkoztak a házaspár arról, hogy születendő gyermekeik **családi neve mi legyen**, akkor ezt a **nyilatkozatot pótolni kell** a gyermek születésének anyakönyvezéséig.

A nyilatkozat pótolható:

- anyakönyvezető előtt személyesen tett nyilatkozattal,
- két tanú előtt tett nyilatkozattal.

A születések bejelentését a kórház teszi meg. Az anyakönyvvezető által kiállított **születési anyakönyvi kivonat**ot, a szintén elkészített lakcímet igazoló **lakcímkártyát** az anya személyi irataival együtt a szülő a **kórházban veheti át**.

A gyermek Társadalombiztosítási Azonosító Jelét (továbbiakban: **TAJ szám**) **tartalmazó kártyája iránti igényt az anyakönyvezető küldi meg** a lakóhely, ennek hiányában a tartózkodási hely szerint illetékes fővárosi vagy megyei **egészségbiztosítási pénztárnak**, a bevándorolt vagy letelepedett státuszú külföldi szülő TAJ szám iránti kérelmét szintén az anyakönyvvezető küldi meg az előbb említett szervnek. Más nem magyar állampolgárságú személy csak személyesen igényelheti meg az „igazolás az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságról” elnevezésű okiratot.

Teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat

Megtételéhez **mindkét szülő személyes jelenléte szükséges**.

A jegyzőkönyv felvételéhez kell mindkét szülő érvényes személyi igazolványa (ennek hiányában érvényes magyar útlevéle), valamint lakcímet igazoló lakcímkártyája. Az anya elvált családi állapota esetén az erről szóló jogerős bírósági végzés. Ha az apai elismerő nyilatkozatot a gyermek születése előtt teszik a szülők a terhesgondozási-kiskönyv, valamint szakorvosi igazolás, mely tartalmazza a fogantatás becsült idejét és a gyermek születésének várható idejét is.

1. Házasságból született gyermekre nem lehet apai elismerő nyilatkozatot tenni csak akkor, ha a férj apaságát valamelyik bíróság jogerősen megdöntötte.
2. Nem tehető apai elismerő nyilatkozat akkor sem, ha az anya válását kimondó ítélet jogerőre emelkedésének napja és a gyermek születésének napja között nem telt el 300 nap.
3. Nem tehet apai elismerést az a férfi sem, aki 16 évvel nem idősebb annál a gyermeknél, akire az apai nyilatkozatot tenné. Kiskorú apa apai elismeréséhez az apa törvényes képviselőjének hozzájárulása is szükséges. Kiskorú anya esetén kirendelt gyámnak, eseti gondnoknak, mint a kiskorú törvényes képviselőjének az apai elismerő nyilatkozathoz hozzájárulását kell adnia.

Külföldi apa által tett elismerő nyilatkozatot - az apa adatai bejegyzésének elrendelése céljából - a születést bejegyző anyakönyvvezetőnek fel kell terjesztenie – Balatonvilágos község esetében - a Közép-dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatal anyakönyvi felügyelőjéhez.

Külföldi állampolgárságú hajadon családi állapotú, nem bevándorolt/letelepedett státuszú anya esetében a konzulátus állít ki családi állapotra vonatkozóan igazolást.

Annak a külföldi állampolgárságú szülőnek, aki nem rendelkezik bevándorolt, letelepedett státusszal, szükséges a külföldi állandó lakóhelyének ismerete.

Az állampolgársági ügyek intézése

A köztudatban kevésbé ismert, hogy állampolgársági ügyeivel kapcsolatban anyakönyvvezetőhöz kell fordulnia.

Az állampolgársági eljárás szabályait a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény, valamint a törvény végrehajtásáról szóló 125/1993. (IX.22.) Kormányrendelet tartalmazza.

Magyar állampolgárság keletkezése

Magyar állampolgár:

- **a magyar állampolgár gyermeke.**

Nem magyar szülő gyermekének **magyar állampolgársága visszaható hatállyal keletkezik** abban az esetben, ha:

- magyar állampolgárságú személy teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal magáénak elismeri,
- a szülő utólagosan magyar állampolgárral házasságot köt és a férj a gyermeket teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal magáénak ismeri el,
- magyar személy apaságát vagy anyaságát állapítják meg,
- ellenkező bizonyításig magyar állampolgárnak kell tekinteni a Magyarországon lakó hontalan szülők Magyarországon született gyermekét, valamint ismeretlen szülőktől származó, Magyarország területén talált gyermeket.

A magyar állampolgárság érvényes személyi igazolvánnyal, érvényes magyar útlevéllal, vagy állampolgársági bizonyítvánnyal - kiállításától számított egy évig - **igazolható**.

Magyar állampolgárság megszerzése honosítással, visszahonosítással

Magyar állampolgárságot nem magyar állampolgár honosítással, visszahonosítással kérelmezhet.

A honosítás általános feltételei:

- a kérelem előterjesztését megelőzően nyolc éven át folyamatosan magyarországi lakóhellyel rendelkezik (magyarországi lakóhellyel rendelkezik az az idegen állampolgár, akinek bevándorlását, letelepedését magyar hatóságok engedélyezték),
- a magyar jog szerint büntetlen előéletű és ellene bírósági büntetőeljárás nincs folyamatban,
- megélhetése és lakóhelye biztosított Magyarországon,
- a Magyar Köztársaság érdekeit nem sérti honosítása,
- igazolja, hogy alkotmányos alapismeretekből magyar nyelven sikeres vizsgát tett, vagy a vizsga alól mentesült. (A vizsgát a balatonvilágosi lakóhely szerint illetékes Közép-dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatal vizsgabizottsága előtt kell letenni. Vizsgára jelentkezni szintén a Közép-Dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatalnál lehet (8200 Veszprém, Megyeház tér 1.)

Kedvezményesen honosítható:

1. az a **külföldi állampolgár**, aki a kérelem előterjesztését megelőzően **három éven** át folyamatosan Magyarországon lakott (bevándorlását, letelepedését magyar hatóságok engedélyezték) feltéve, ha:
  - magyar állampolgárral legalább három éve fennálló érvényes házasságban él, vagy házassága a házastárs halálával szűnt meg,
  - kiskorú gyermeke magyar állampolgár,
  - magyar állampolgár fogadta örökbe,
  - magyar hatóság menekültként elismerte.
2. Az a **bevándorolt, letelepedett státusú** nem magyar állampolgár, aki **magyar nemzetiségű és felmenője magyar állampolgár volt**, szintén kedvezményesen honosítható. A letelepedési eljárás befejeztével, a lakóhely létesítése után folyamodhat a magyar állampolgárságért.

3. Kedvezményesen honosítható az a **nem magyar állampolgár, aki a kérelem benyújtása előtt legalább öt éven át folyamatosan Magyarországon lakott** (akinek bevándorlását, letelepedését magyar hatóságok engedélyezték), feltéve, ha az **ország területén született, kiskorúsága idején létesített magyarországi lakóhelyet és hontalan.**

A kedvezményes honosítások esetén is szükséges a honosítás általános feltételeinek megléte.

A **kérelmet az állandó lakóhely szerint illetékes** Önkormányzat Polgármesteri Hivatal anyakönyvvezetőjénél kell benyújtani. A kérelem letölthető a www.bmbah.hu internetes oldalról. Ha a kiskorú honosítását szülőjével kéri, vagy szülője a magyar állampolgárságot már megszerezte, a magyarországi itt-tartózkodástól el lehet térni. Magyar állampolgár által örökbefogadott kiskorú esetében a gyermek lakóhelyétől függetlenül honosítható.

Az alkotmányos alapismeretek vizsga alól mentesül:

- a cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy,
- aki magyar tannyelvű nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézményben végzettséget szerzett, és a kérelem benyújtásakor csatolja a végzettséget tanúsító bizonyítvány, illetve oklevél/diploma közjegyző, vagy a kibocsátó intézmény által hitelesített másolatát,
- aki a kérelem benyújtásakor 65. életévét betöltötte,
- aki - a betegség jellege szerint illetékes egészségügyi szolgáltató által kiállított igazolással - igazolja, hogy egészségi állapota tartósan és visszafordíthatatlanul megromlott és emiatt képtelen a vizsga letételére.

A honosítási, visszahonosítási kérelem benyújtásakor kérni lehet:

- azt, hogy saját, vagy felmenője magyar családi nevét viselhesse (Maior-Major),
- többtagú családi névből egy vagy több tag, valamint a nemre utaló végződés, illetve névelem elhagyását (apai név, vagy –ová végződés elhagyását),
- családi nevének magyarra fordítását (Schmidt-Kovács).

A **névmódosítási kérelmet okirattal** – a felmenő állami anyakönyvi kivonatával, a felmenő egykori állampolgársági okiratával vagy bizonyítványával, névváltoztatási okiratával, egykori magyar útlevelemmel, korabeli lakcímbeljelentővel, vagy illetőségi bizonyítvánnyal – **vagy szakvéleménnyel kell alátámasztani.**

A honosítási, visszahonosítási eljárásban csak a születési név módosítható, a házassági név (házastársa születési neve, amennyiben azt viseli) és az utónév nem.

Az a külföldi állampolgár, aki magyar állampolgársággal korábban már rendelkezett, **visszahonosítást** kérhet. Ebben az esetben a bevándorolt, letelepedett személyt a magyar állampolgárságért való folyamodásnál időbeni korlát nem köti, alkotmányos alapismeretekből vizsgát tennie nem kell, azonban a honosításnál felsorolt büntetlen előélet, illetve a megélhetés és lakóhely magyarországi biztosítottsága, mint feltétel megléte is szükséges. A visszahonosítási kérelmet a kérelmező lakóhelye szerint illetékes Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának anyakönyvvezetőjénél kell benyújtani.

A **honosítási kérelmet** az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Állampolgársági Igazgatósága a beérkezéstől számított 12 hónapon, **visszahonosítási kérelem** esetén 6 hónapon belül terjeszti fel a köztársasági elnökhöz.

Magyar állampolgárság honosítással, visszahonosítással történő megszerzéséről a köztársasági elnök dönt, annak megszerzéséről honosítási, visszahonosítási okiratot ad ki. Az állampolgárság az állampolgársági eskü vagy fogadalom letételével keletkezik. Az esküt/ fogadalmat a (vissza) honosított - cselekvőképtelen személy esetén törvényes képviselője - a polgármester előtt teszi le, az állandó lakóhelye szerint illetékes polgármesteri hivatalban.

Jogi segítségnyújtás

A jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 2005. november 1-jén hatályba lépett módosításával a honosítási, visszahonosítási ügyekben ingyenes jogi segítségnyújtást vehet igénybe az a kérelmező, akinek felmenői között volt magyar állampolgár, illetve aki magyar állampolgár volt, de magyar állampolgársága valamilyen jogcímen megszűnt.

A kérelmeket az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Pártfogó Felügyelői és Jogi Segítségnyújtó Szolgálat Országos Hivatalának a kérelmező lakóhelye, vagy tartózkodási helye szerint illetékes fővárosi/megyei hivatalánál kell benyújtani.

A Fővárosi Hivatal 1134 Budapest, Kassák Lajos u. 69-71. szám alatt található, telefon: 450 2590, 450 2593, fax: 450 2591, ügyfélfogadás: hétfőn 13.00-18.00, szerdán 9.00-13.00 óra között van.

Magyar állampolgárság megszerzése nyilatkozattétellel

A nyilatkozattétel napjától szerzi meg magyar állampolgárságát az:

- akit magyar állampolgárságától megfosztottak,
- aki, az állampolgársági törvényben meghatározott kormányrendelet alapján veszítette el magyar állampolgárságát,
- akinek magyar állampolgársága 1947. szeptember 15. és 1990. május 2. napja között elbocsátással szűnt meg,
- az, aki az ország területén született, születésével nem szerezte meg szülei külföldi állampolgárságát, feltéve, hogy magyarországi lakóhellyel rendelkezett. További feltétele, hogy a kérelmező nyilatkozattétele előtt legalább öt éve Magyarországon lakik, valamint a kérelem benyújtásának idejében a tizenkilencedik életévét még nem töltötte be,
- aki magyar állampolgár anyától és külföldi állampolgár apától 1957. október 1-je előtt született, és születésével nem vált magyar állampolgárrá.

Az állampolgárság ilyen formában való megszerzése **Magyar Köztársaság Elnökéhez címzett írásbeli nyilatkozattal kérhető. A nyilatkozatot** – Magyarországon lakóhellyel rendelkező kérelmezőnek – **a lakóhelye szerinti Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának anyakönyvvezetőjénél**, a külföldön lakó kérelmező a magyar külképviselet konzuli hivatalánál nyújthatja be.

A nyilatkozat elfogadása esetén az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Állampolgársági Igazgatósága bizonyítványban igazolja az állampolgárság megszerzését.

Lemondás

Külföldön lakó magyar állampolgár - a köztársasági elnökhöz címzett nyilatkozatban lemondhat magyar állampolgárságáról, ha külföldi állampolgársággal rendelkezik, vagy ennek megszerzését valószínűsíteni tudja (ígérvény). A magyar állampolgárság megszűnéséről a köztársasági elnök okiratot ad ki. A magyar állampolgárság az okirat kiállításának napján szűnik meg. A kérelem a lakóhely szerint illetékes magyar konzulátusnál nyújtható be.

A lemondástól számított egy éven belül kérheti magyar állampolgárságának visszaállítását az, aki nem szerzett külföldi állampolgárságot.

Állampolgárság vizsgálat, állampolgársági bizonyítvány

Az igazságügyi és rendészeti miniszter az érintett kérelmére állampolgársági bizonyítványban igazolja:

- a magyar állampolgárság fennállását,
- megszűnését,
- illetőleg azt, hogy a bizonyítványban megjelölt személy nem magyar állampolgár.

A kérelmet Magyarországon élő kérelmező esetében **az állandó lakóhelye szerint illetékes Önkormányzat Polgármesteri Hivatal anyakönyvvezetőjéhez kell benyújtani.** Külföldön élő kérelmező kérelmét az illetékes magyar konzul tisztviselőjénél nyújthatja be. A kérelem elbírálásának ideje az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Állampolgársági Igazgatóságára való beérkezéstől

számított három hónap, mely indokolt esetben további három hónappal meghosszabbítható. Az állampolgársági bizonyítvány a kiállításától számított egy évig érvényes.

Családi név, utónév anyakönyvezése, névviselés és névváltoztatás

A névváltoztatással kapcsolatos szabályozás **2002. december 15.** napjával módosításra került. Ettől kezdve beszélhetünk **születési névről és házassági névről.**

A **születési név** az a név, mely az érintettet a születési anyakönyvi bejegyzése alapján megilleti. Magyar állampolgár születési neve családi és utónévből áll. A családi név egy vagy kéttagú lehet. A kéttagú családi nevet kötőjel köti össze. Anyakönyvezni egy vagy két, nemre utaló utónevet lehet.

Házassági név az a név, mely az érintettet a házassági anyakönyvi bejegyzés alapján megilleti.

Születési név megváltoztatása

Születési név megváltoztatását az igazságügyi és rendészeti miniszter engedélyezheti. A **kérelmet** az állandó lakóhely szerint illetékes **anyakönyvvezetőnél lehet személyesen benyújtani.**

Kiskorú gyermek névváltoztatását törvényes képviselője, cselekvőképességet kizáró gondnokság alatt álló személy kérelmét a gondnok terjesztheti elő. Kiskorú gyermek esetében, ha a szülők elváltak, akkor is kell mindkét szülő hozzájárulása a név megváltoztatásához, kivéve, ha a szülő felügyeleti jogát megvonták és ezt jogerős bírósági határozat igazolja.

Szülő családi nevének megváltoztatása kiterjed családi nevét viselő kiskorú gyermekére is. Azonban a szülő kérheti ennek ellenkezőjét is.

Ha házastárs változtat nevet, és azt a nevet a másik házastárs valamilyen formában viseli, a névváltoztatás rá is kiterjed.

Magyartalanul képzett név, történelmi név, régies írásmóddal írott családi név engedélyezése - különös méltánylást érdemlő körülményt kivéve - nem lehetséges.

A születési név megváltoztatására irányuló kérelem illetéke 10.000.-Forint. Megváltoztatott név ismételt megváltoztatása 30.000.-Forint. Az illetéket illetékbélyeg formájában kell leróni.

Amennyiben a névváltozással érintett anyakönyvi esemény külföldön történt, a névváltoztatás feltétele a hazai anyakönyvezés is.

Házassági név megváltoztatása

A házassági név megváltoztatására irányuló eljárás lefolytatására a **házasságkötés helye szerint illetékes anyakönyvvezető** az illetékes. A kérelem előterjeszhető a lakóhely szerint illetékes anyakönyvvezetőnél is. A kérelem **személyesen** terjeszhető elő.

Ha a házassági névváltozásra válás vagy özvegyesség után kerül sor, az elvált vagy özvegy nő férjének "né" toldatos formáját nem választhatja, ha a házasság fennállása alatt sem viselte vagy attól a bíróság eltiltotta.

A kérelem illetékköteles. Az illeték mértéke 5.000.-Forint, melyet illetékbélyeg formájában kell leróni.

Amennyiben magyar állampolgárnak 2004. január 1. előtt kötött házasságkötése következtében a magyar névviselési szabályoktól eltérően változik meg a neve a hazai anyakönyvezéskor a név bejegyzése során úgy kell eljárni, mintha a névváltoztatást az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium engedélyezte volna. A

névváltoztatásról az IRM BÁH Állampolgársági Igazgatóság Hazai Anyakönyvi Osztálya az igazságügyi és rendészeti minisztert és a születést nyilvántartó anyakönyvvezetőt értesíti.

Haláleset anyakönyvezése

A haláleset bejelentéséhez minden esetben **szükséges:**

- halottvizsgálati bizonyítvány,
- halálzási lap,
- az elhalt személyazonosításra alkalmas okmánya (személyazonosító igazolvány, érvényes magyar útlevel, 2001. január 1. után kiállított vezetői engedély)
- 2000. január 1. után megváltozott lakóhely esetében az elhalt lakcímkártyája,
- születési anyakönyvi kivonata,
- családi állapotát igazoló okirata,
- a temetető személyi igazolványa valamint 2000. január 1. után megváltozott lakóhely esetében lakcímkártyája.

Családi állapotot igazoló okirat lehet:

- ha az elhalt házas családi állapotú, a házassági anyakönyvi kivonata,
- ha az elhalt elvált családi állapotú, a házasságát felbontó jogerős bírósági ítélete vagy a záradékolt házassági anyakönyvi kivonata,
- ha özvegy családi állapotú, az elhalt házastársának halotti anyakönyvi kivonata vagy a záradékolt házassági anyakönyvi kivonata.

Lakáson történt halálozás esetén a halál tényét megállapító orvos állítja ki a halottvizsgálati bizonyítványt. A halálozásról a jegyzőkönyvet az anyakönyvvezető veszi fel. Hamvasztásos temetés esetén az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat engedélye is szükséges. Az engedély a halottvizsgálati bizonyítvány lebélyegzésével történik.

A hagyatéki eljárás lefolytatásához szükséges hagyatéki értesítést az anyakönyvvezető küldi meg az **elhunyt lakóhelye szerint illetékes** Polgármesteri Hivatal **hagyatéki előadójához**.

Ha az elhunyt nyugdíjas volt, a hozzátartozónak értesítenie kell a nyugdíjfolyósító intézetet.

A hagyatéki eljárás lefolytatásához az elhalt adószáma szükséges, ezért azt csak a hagyatéki eljárás lezárulta után kell leadni az elhalt lakóhelye szerint illetékes APEH kirendeltségéhez.

Balatonvilágos, 2009. november 12.

Kokas Katalin
anyakönyvvezető